

Turvallisuustiedote
Fortum Battery Recycling Oy
Ulkoinen pelastussuunnitelma
12.12.2024

Sisällys

Turvallisuustiedote	1
1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta	3
2 Yleistiedot alueesta	4
3 Onnettomuusvaaran kuvaus	5
4 Pelastustoiminta	7
4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio.....	7
4.2 Väestön varoittaminen	7
4.3 Suojautumistoimenpiteet	9

1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta

Tämä turvallisuustiedote on pelastuslaitoksen ja Fortum Battery Recycling Oy:n yhteistyössä laatima ulkoiseen pelastussuunnitelmaan liittyvä tiedote, joka sisältää tiedot kohteen suuronnettomuusvaaroista, väestön varoittamisesta, turvallisuustoimenpiteistä sekä toimintaohjeista suuronnettomuustilanteessa. Turvallisuustiedote on nähtävillä pelastuslaitoksen internetsivuilla.

Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastustoiminnan johtamista tukeva asiakirja, jonka tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman tehokas sammutus- ja pelastustoiminta suuronnettomuustilanteissa.

Suunnitelma perustuu pelastuslain (379/2011) 48§:n sekä ulkoisista pelastussuunnitelmista annettuun SM:n asetukseen (1286/2019). Ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisessa huomioidaan toiminnanharjoittajan laatima turvallisuusselvitys ja sisäiset pelastussuunnitelmat.

2 Yleistiedot alueesta

Otsikko	Tiedot
Kohteen nmi	Fortum Battery Recycling Oy
Osoite ja yhteystiedot	Sepänkatu 4, 29200 Harjavalta www.fortum.com
Kohteen ja toiminnan lyhyt kuvaus	Sijainti: Tuotantolaitos sijaitsee Harjavallan kaupungissa Torttilan teollisuusalueella, Harjavallan suurteollisuuspuiston läheisyydessä. Tuotantolaitoksen kiinteistötunnus on 79-203-1-4. Alueelle on rakentumassa lisää uuden energian tuotantolaitoksia ja mahdolliset synergiset liittynät ovat mahdollisia. Alue on kaavoitettu teollisuudelle ja läheisin väestölle tarkoitettu alue on tuotantolaitosta sivuava Pori-Tampere rata. Naapurustossa on hienokuonan päättynyt läjitysalue, lämpövoimala, aloittava akkukierrätyslaitos, STP alue, kantaverkon sähkölinja ja joitain varastokäytössä olevia rakennuksia. Torttilan eritasoristeys ja Vt 2 sijaitsevat 0,6 km päässä laitoksesta. Harjavallan keskusta sijaitsee 2,2 km etäisyydellä, lähin asutus Torttilassa on 0,4 km ja Nakkilan suunnassa 0,7 km etäisyydellä tuotantolaitoksesta. Tuotannossa ei käytetä kemikaaleja, jotka voisivat muodostaa välitöntä vaaraa väestölle ja todennäköisin haitta väestölle muodostuisi palotilanteen palokaasuista. Tehdasalue sijaitsee pohjavesialueen ulkoreunalla (Järilänvuori 9297951) ja on mukana pohjavesien tarkkailuohjelmassa. Pohjavesi purkautuu pääasiassa Kokemäenjokeen pohja-vesialueen luoteispäässä. Tuotantolaitos: Tuotantolaitoksella kierrätetään erilaisia akkumateriaaleissa käytettäviä metalleja, mineraaleja ja kemikaaleja (esim. nikkeli, koboltti, mangaani, grafiitti, yms.). Laitos käyttää raaka-aineina akkumateriaalivalmistuksen sivuvirtoja ja tuotantojätteitä sekä akkujen kierrätyksessä erotettua mustaa massaa. Fortum Battery Recycling Oy:n käsittelylaitoksella työskentelee 3–5 henkilöä vuorossa. Toimistotiloissa työskentelee noin 7–9 henkilöä. Toimistotilojen henkilökunta työskentelee yleensä klo 8 ja 16 välillä. Kiinteistö on varustettu automaattisella paloilmaitimella, joka on yhdistetty hätäkeskukseen sekä STP portille, josta tieto palosta välittyy myös STP tehdaspalokuntaan. Sähkö ja automaatiotiloja on suojattu sammutusjärjestelmällä (aerosol). Tuotantotilojen savunpoisto voidaan laukaista käyttöpanelista. Katolle johtavassa portaikoissa on kuivanousut (3”) eri kerrostasojille. Rakennukset: Käsittelylaitoksen alueella on yksi tuotantorakennus, joka koostuu tuotantotilasta, teknisestä tilasta, valvomosta ja laboratoriosta sekä sosiaali- ja toimistotiloista. Talon eteläpuolen sivuosassa on ensimmäisessä kerroksessa väestönsuoja, kompressorihuone ja muuntajatala. Lisäksi laitosalueella on erillinen säiliöalue, jossa on kemikaalien purku- ja lastauspaikka, pumppaamo sekä kemikaalisäiliöt varoaltaissaan. Tontilla on myös erillinen hule- ja

	palovesiallas sekä hulevesipumppaamo. Nämä vedet purkautuvat valvottuina Kokemäenjokeen.
--	--

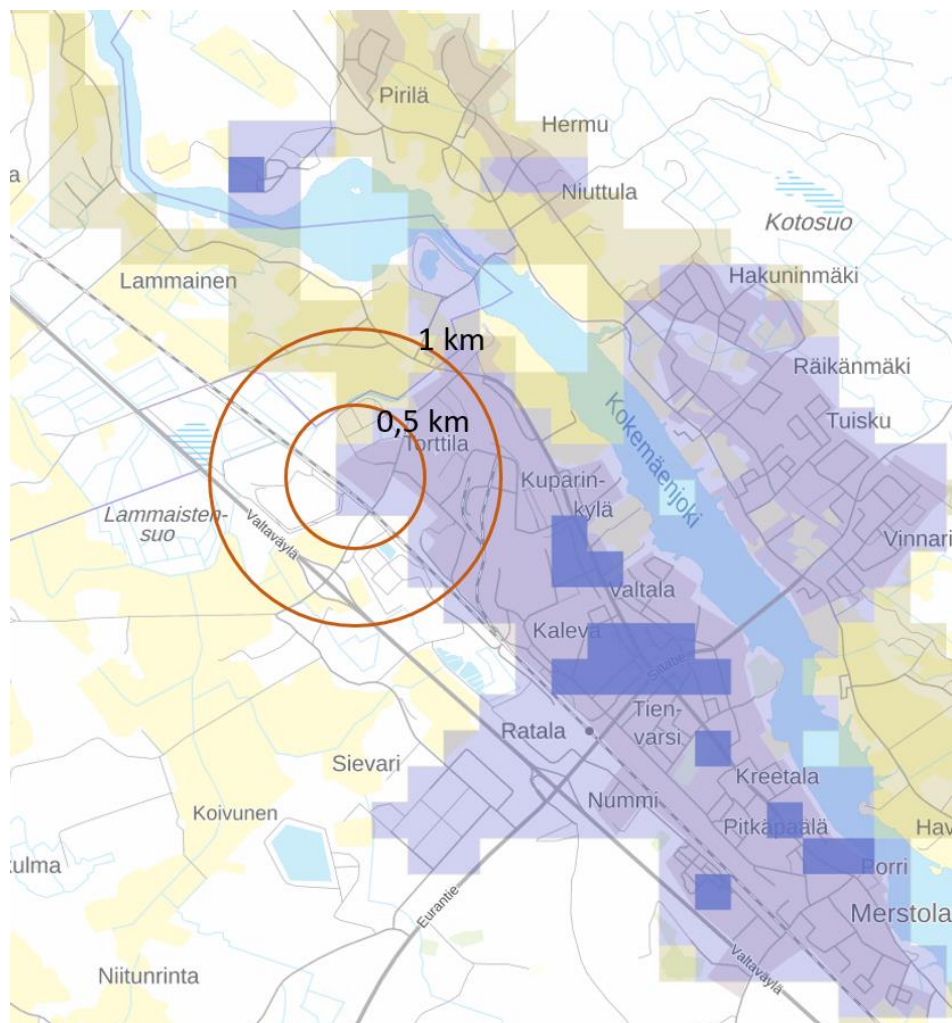
3 Onnettomuusvaaran kuvaus

Kohteen turvallisuusselvityksen, toimintaperiaateasiakirjan, valmiussuunnitelman tai patojen vahingonvaaraselvityksen mukaiset suuronnettomuusvaarat on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Onnettomuusskenaario	Onnettomuusskenaariosta aiheutuvat vaarat	Vaikutusalue ja suojautumistoimenpiteet
Tulipalo ja siitä aiheutuvat terveydelle vaaralliset palokaasut	Tuotantolaitoksen kemikaalit eivät ole herkästi syttyviä tai hyvin palavia. Osa kemikaalista voi kuitenkin paloon altistuttuaan vapauttaa paloa edistäviä tai terveydelle ja ympäristölle vaarallisia yhdisteitä. Tuotantolaitoksen rakenteissa ei ole käytetty palavaa materiaalia.	Sisälle suojautuminen. Välttämättömän vaaran alue 50m, suoja-alue 100m. Lähimmät asetukset ovat 400m ja 700m ja suojautuminen voi tulla myös täällä kyseeseen viranomaisten ohjeiden mukaan.
Kemikaalivuoto tai kemikaalien reaktiot	Osa kemikaaleista on luokiteltu vesieliöille myrkylliseksi tai erittäin myrkylliseksi. Kemikaalien varastointi tapahtuu allastetulla alueella. Hulevesien käsittelyallas, jonne sadevedet ja mahdollinen sammutusjätevesi ohjataan, on venttiilillä erotettuna kunnallisesta hulevesiverkosta. Säiliön täyttyessä se päästetään	Eristettävä alue ja käyttörajoitukset viranomaisen ohjeiden mukaan.

	kontrolloidusti kunnan verkkoon ja edelleen Kokemäen jokeen. Onnettomuustilanteessa venttiiliä ei avata. Mikäli säiliön kapasiteetti ei riitä, säiliön neste pumputaan ja siirretään käsittelylaitokselle. Tuotantolaitoksen kemikaalien vääränlainen sekoittuminen ja siitä seuraava reaktio on mahdollinen, vaikka eri toimin estetty. Vakavimmat ovat hapen ja paineen muodostus, josta voi seurata räjähdysluukkujen avaus. Vaikutukset eivät kuitenkaan ulotu asutusalueelle. Vaikutusalue voi ulottua Pori-Tampere radalle ja tarvittaessa radan liikenne katkaistaan.	
Kuljetusonnettomuus	Hyödykkeitä kuljetetaan maantiekuljetuksena, joten liikenneonnettomuus on mahdollinen. Tällöin toimitaan pelastusalan ohjeiden mukaan. Hyödykkeiden välittömät vaarat kohdistuvat ympäristöön. Jotain kemikaaleja pidetään syöpävaarallisena. Näiden käsittelyssä käytetään suojavaatetusta.	Pelastusviranomaisen ohjeiden mukaan

Harjaveden asukastiheys suhteellisenä lukuna. Lähde

4 Pelastustoiminta

4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio

Ulkoinen pelastussuunnitelma sisältää toimintasuunnitelmat kohteessa tapahtuvien suuronnettomuuksien varalta. Toimintasuunnitelmissa on määritelty suuronnettomuustilanteiden vaatimat resurssit, keskeiset tehtävät sekä suunniteltujen resurssien mukaiset organisaatio- ja viestiliikennekaaviot. Todelliset resurssit ja tehtävät määräytyvät aina onnettomuuskohtaisesti.

Pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten tehtäväjako suuronnettomuudessa on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Viranomainen	Tehtävät
Pelastuslaitos	Onnettomuustilanteen yleisjohtaminen Väestön varoittaminen ja suojavaistötoimenpiteiden johtaminen Pelastustoiminta ja vaara-alueen eristäminen Onnettomuustutkinnan avustaminen Tiedottaminen
Poliisi	Eristäminen vaara-alueen ulkopuolella Onnettomuustutkinta omalta osaltaan
Ensihoitopalvelu	Ensihoitopalvelun johtaminen Loukkaantuneiden ensihoito ja kuljetus
Sosiaali- ja kriisipäivystys	Psykososiaalinen tuki ja palveluiden järjestäminen uhreille ja uhrien omaisille
Toiminnanharjoittajan asiantuntija- ja pelastushenkilöstö	Pelastustoimien tukeminen sekä opastaminen Aloittaa sammutus- ja pelastustoimet, mihin he omatoimisesti kykenevät Asiantuntijatoiminta
Ympäristöviranomaiset	Ennallistamistoimet, käyttörajoitukset, neuvonta

4.2 Väestön varoittaminen

Pelastustoiminnan johtaja vastaa väestön varoittamisesta sekä onnettomuustilanteeseen liittyvästä tiedottamisesta. Tilanteen edellyttäessä väestön varoittamista annetaan yleinen vaaramerkki sekä laaditaan vaaratiedote. Vaaratiedotteessa väestöä kehoitetaan poistumaan vaaralliselta alueelta sekä annetaan ohjeet evakuoinnista ja sisälle suojautumisesta. Vaaratiedote julkaistaan paikallisessa mediassa molemmilla kotimaisilla kielillä.

Väestöhälyttimet

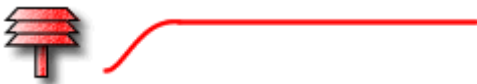
Vaara-alueelle ja sen läheisyyteen on sijoitettu väestöhälyttimiä, joilla voidaan antaa yleinen vaaramerkki alueelle. Vaara-alueella sijaitsevat väestöhälyttimet on sijoitettu Harjavallan suurteollisuuspuistoon, Pohjoisrannan koululle sekä keskustassa koulukeskuksen ja pelastusaseman yhteyteen.

Yleinen vaaramerkki

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Vaara ohi – merkki

- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

1. Siirry sisälle. Pysy sisällä.
2. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
3. Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
4. Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
5. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joudu vaaraan matkalla.

Gör så här när du hör den allmänna farosignalen:

1. Gå in inomhus och stanna kvar där
2. Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar ordentligt.
3. Sätt på radion och vänta lugnt på anvisningar.
4. Undvik att använda telefonen så att linjerna inte blockeras.
5. Avlägsna dig inte från området annat än på uppmaning av myndigheterna, annars kan du bli utsatt för fara på vägen

4.3 Suojautumistoimenpiteet

Pelastustoiminnan johtaja päättää sisälle suojautumisesta ja mahdollisesta suojaväistöä. Ennen pelastusviranomaisen saapumista kohteeseen, vaara-alueen suojautumistoimet toteutetaan toiminnanharjoittajan sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Ensisijainen toimenpide tehdasalueen ulkopuolella on sisälle suojautuminen. Tarvittaessa pelastustoiminnan johtajan käskystä toteutetaan suojaväistö (nopea siirtyminen pois vaara-alueelta).

Ohjeistetaan lyhyesti suojaväistön toimenpiteet, esimerkiksi:

- Annetaan yleinen vaaramerkki alueelle (väestöhälyttimet STP, koulukeskus ja pelastusasema, jos tuulen suunta on kaakko; Pirkkalan koulu, jos tuulen suunta on lounas)
- Julkaistaan vaaratiedote, jossa määrätään sisälle suojautuminen / ohjeistetaan suojaväistötoimet (avaa radio)
- Suojautumis- ja suojaväistöohjeita voidaan täydentää tiedotteilla paikallisradiossa sekä pelastuslaitoksen internet-sivuilla
- Väestön varoittamiseen ja ohjeistamiseen voidaan käyttää ajoneuvojen ulkokaiuttimia
- Suojaväistön vuoksi, mikä tarkoittaa melko lyhytaikaista tarvetta siirtyä turvalliseen paikkaan, evakuoitaville järjestetään tilapäinen sijoituspaikka sekä kuljetukset sijoituspaikkaan, jos omaa kulkuvälinettä ei ole.
- Sijoituspaikkana toimii turvallisessa paikassa sijaitseva riittävän suuri tila esimerkiksi koulurakennus/ liikuntatila, jonne järjestetään tilanteen kesto huomioiden tarvittava huolto